

Jeffri prýðir kongaligan urtagarð

– Væntandi fara standmyndirnar at prýða henda stóra urtagarðin í eini 300 ár, sigur 39 ára gamli Jeffri Berg, ið er steinhøggari. Seinastu seks árinu hevur hann verið partur av eini stórari verkætlan, har fýra standmyndir í Fredensborg Slotshave skuldu umvælast. Nú er arbeiðið liðugt. – Eg eri ótrúliga errin av at hava verið partur av eini so stórari verkætlan, sigur føroyski steinhøggarin

Rannvá G. Fossaberg

Siðani 2007 er umfatandi arbeiði farið fram við at gera nýggjar standmyndir til Fredensborg Slotshave. Talan hevur verið um eina stóra verkætlan, ið hevur kostað útvið 50 milliónir krónur.

Føroyski steinhøggarin, Jeffri Berg, hevur verið partur av verkætlanini, og

hevur seinastu seks árinu arbeiðt upp á fýra nýggjar standmyndir, ið nú prýða kenda urtagarðin, ið hoyrir til kenda slottið hjá donsku kongshjúnunum.

– Urtagarðurin er almenur, og hvørt ár vitja nógv fólk slottið og ganga runt í garðinum, har standmyndirnar eru. Tað er sjálvandi stuttligt at vita, at tey vitjandi næstu 300 árinu

koma at síggja nakað, sum eg havi verið við til at gjørt, sigur Jeffri Berg, sum er av Strøndum.

Siðani aldarskiftið hava hann og familjan búð í Lyngby, og dagliga starvast hann hjá eini steinhøggara-fyrirøku, Raadvad Stenhuggeri, sum hevur staðið fyrri verkætlanini at umvæla standmyndirnar.

– Kongshjúnini bógva á

slotinum umleið sjeið mánadag av árinum, so tey koma dagliga at síggja mini verk, sigur Jeffri Berg.

Eitt drúgt arbeiði

Arbeiðið at gera tær fýra nýggju standmyndirnar til urtagarðin byrjaði í 2007, og siðani hevur verið arbeiðt hvønn dag við at høgga nýggju standmyndirnar úr steini.

– Gomlu standmyndirnar, sum eru frá umleið 1740, vóru ógvuliga illa farnar, og tí bleiv arbeiðið at høgga tær av nýggjum boðið út. Fyrirøkan, eg arbeiði hjá, vann ta lisitationina, og siðani hava vit arbeiðt stóðugt við at fáa standmyndirnar lidnar, greiðir Jeffri Berg frá.

Hvør standmyndin er umleið fimm metrar høg við sokkli, og tí verður arbeiðið gjørt í fleiri pørtum.

– Standmyndirnar eru høgdar í 4-5 stykkjum, ið siðani eru høgð saman. Á onkrari standmynd havi eg høgt tvey stykki, á eini aðrari kanska bara eitt, men eg havi so gjørt okkurt á øllum fýra standmyndunum, fortelur Jeffri Berg og leggur afturat, at hetta hevur verið ein rættiliga drúgv verkætlan:

– Tveir steinhøggjarar hava arbeiðt burturav við standmyndunum, og so hava aðrir hjálpt til. Tað hevur fungerað soleiðis, at vit hava høgt nýggju standmyndirnar eftir gipsmodellum av gomlu standmyndunum, og sostatt eru nýggju standmyndirnar akkurat líka sum tær gomlu. Annað hvønn mánað eru eftirlitsfólk komin á vitjan á verkstaðnum í Raadvad, har vit hava arbeiðt, fyrri at fylgja við, hvussu arbeiðið hevur gingið, sigur Jeffri Berg.

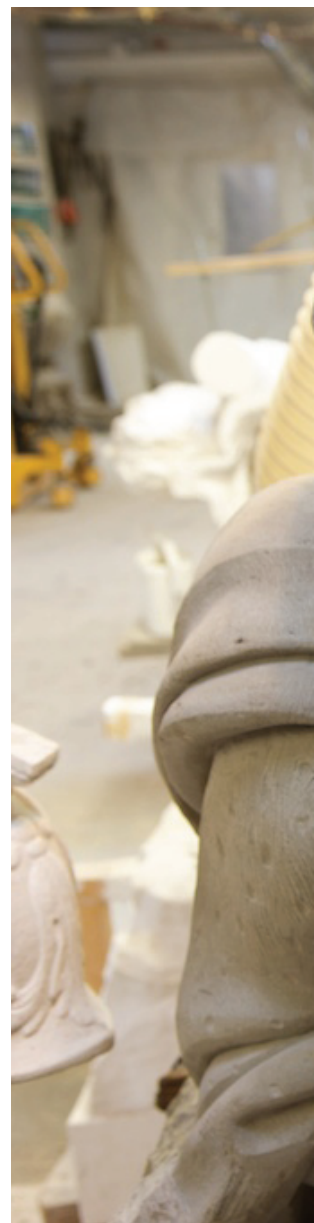
Avbjóðandi frá byrjan til enda

Hóast Jeffri Berg heldur, at arbeiðið samanumtikið hevur gingið væl, dylir hann ikki fyrri, at tað eisini hevur ógvuliga avbjóðandi.

– Hetta hevur verið ein stór avbjóðing. Verkætlanin er mett at kosta 50 milliónir, og tí er umráðandi, at einki gongur galið. Men at skula saga gipsmodellini í eini 4-5 stykki, tilevna tað sama úr gróti, og siðani at fáa gipsmodellid til at passa niður í steinin, tað hevur verið torført, men tibetur hevur alt í seinasta enda riggað, soleiðis sum tað skuldi, sigur Jeffri Berg.

Tá standmyndirnar vóru lidnar tíðliga í summer, skuldu tær setast upp í stóra urtagarðinum. Bara tað arbeiðið tók eini trýggjar mánaðir.

– Hvør standmynd er ógvuliga tung, og tiskil máttu vit brúka ein stóran krana, tá

Siðani 2007 hevur Jeffri Berg saman við starvsfeløgnum arbeitt upp á nýggju standmyndirnar, sum væntandi fara at standa í kongaliga garðinum í eini 300 ár

Mynd: Privat

tær skuldu setast tey ymsu støðini í urtagarðinum. Tað var ótrúliga nervapirrandi, tá teir ymsu partarnir av standmyndunum skuldu setast saman í garðinum, tí tað skal einki til, so brotna kantarnir. Men tað gekkuttan stórvegis trupulleikar, sigur Jeffri Berg.

Hóast standmyndirnar siggja út sum tær gomlu, so eru tær ikki heilt eins.

– Tær gomlu vóru høgðar úr einum sandsteini, sum eitur Gottland, og er úr Svøríki. Hesar nýggju standmyndirnar eru úr sansteini úr Týsklandi, og tað skuldi, gjørt tær nógv sterkari, soleiðis at tær ivaleyst kunnu halda í eini 300 ár. Og tá sleppur so onkur annar at høgga nýggjar.

Kongshjúnini lata væl at

Tá arbeiðið við nýggju standmyndunum var liðugt seinast í september

mánaði, var skipað fyri stórum hátíðarhaldið, har eisini Margreta Drotning og Hendrik Prinsur luttóku.

– Har vóru rættiliga nógv fólk. Tá talurnar vóru liðnar, blivu kongshjúnini

koyrd í hestavogni runt í urtagarðinum, har tey so sóu endaliga úrslitið. Nakað aftan á vóru vit øll til ábit í einum tjaldi, sum stóð í garðinum, fortelur Jeffri Berg, sum eisini fekk høvi at heilsa

upp á tey kongaligu.

– Tað gekk soleiðis fyrseg, at tú bleivst so at siga prikaður á økslina, tá tú kundi fara yvir til borði, har kongshjúnini sótu, og práta við tey. Eg og ein

starvsfeligjóð blivu boðin at fara yvir at práta, men av tíð at tíðin var avmarkað, bleiv tað bert til eitt prát við Hendrik prins, men eg náddi kortini at taka í hondina á Drotningini. Bæði lótu væl

at okkara arbeiði, so tað var bara stuttligt, sigur Jeffri Berg, sum næstu tíðina skal vera við til at umvæla eitt stórt slott í Stokkhólmi.

– Tað arbeiðið er mett at taka millum 25 og 30 ár, so vit eru ikki arbeiðsleys í nógv ár, heldur Jeffri Berg skemtiliga fyri.

Tó verður føroyski steinhøggarin bert partur av tí verkætlanini fram til í summar, tí tá flyta hann og familjan aftur til Føroya.

– Enn havi eg ikki gjørt nakað í Føroyum, men tað er als ikki óhugsandi, nú tá eg flyti heim og veruliga kann fáa glið á mína egnu fyrirøku, sigur Jeffri Berg.

Frederiksborg Slotshave